

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslance Jaroslava Foldyny na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 80)

Vláda na své schůzi dne 8. března 2018 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a vyslovila s ním **nesouhlas** zejména z následujících důvodů:

1. Vláda si je vědoma složité situace, ve které se v současné době nacházejí čeští lodníci zaměstnaní na palubách lodí plujících pod nizozemskou vlajkou a do níž se čeští lodníci dostali v souvislosti s neoprávněným zdaněním jejich příjmů nizozemskými úřady v rozporu se Smlouvou mezi Československou socialistickou republikou a Nizozemským královstvím o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, vyhlášenou pod č. 138/1974 Sb., přičemž příjmy českých lodníků zaměstnaných na nizozemských lodích měly být zdaněny pouze v České republice. Vláda zároveň předpokládá, že daň z příjmů za rok 2018 už bude českými lodníky zaměstnanými na nizozemských lodích díky jejich informovanosti placena v souladu se Smlouvou o zamezení dvojího zdanění s Nizozemím jen v České republice.
2. Předložený návrh zákona neřeší podle názoru vlády problematiku placení daně z příjmů u českých lodníků zaměstnaných na palubách lodí plujících pod nizozemskou vlajkou vhodným způsobem. Navrhovaná změna ustanovení § 6 odst. 13 zákona o daních z příjmů se především nedotýká podstaty problému uvedeného v důvodové zprávě k tomuto návrhu zákona. Samotný návrh se totiž dotýká pouze odstranění tzv. superhrubé mzdy, a to jen v případě příjmů ze závislé činnosti plynoucích ze zahraničí, a dále otázky daňové odčitelnosti povinného pojistného od dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti vykonávané v zahraničí, avšak pouze v situaci, kdy poplatníkovi plyne příjem ze závislé činnosti vykonávané ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, a tyto příjmy podle této smlouvy podléhají zdanění ve státě, kde má zaměstnanec bydliště.

3. Podle názoru vlády je odstranění tzv. superhrubé mzdy, a to jen v případě příjmů ze závislé činnosti plynoucích ze zahraničí, samo o sobě neodůvodněně diskriminační ve vztahu k ostatním daňovým rezidentům. Vláda současně upozorňuje, že odstranění této tzv. superhrubé mzdy z výpočtu dílčího základu daně z celého zákona o daních z příjmů (jak ve vztahu k příjmům plynoucím ze zdrojů v zahraničí, tak plynoucím ze zdrojů na území České republiky) je součástí Ministerstvem financí předloženého návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní od roku 2019, k němuž v současnosti probíhá meziresortní připomínkové řízení. V této souvislosti se vláda domnívá, že v části týkající se odstranění tzv. superhrubé mzdy je navrhovaná novela bezpředmětná, přičemž současně není důvod, aby tak bylo činěno jen ve vztahu k příjmům ze závislé činnosti ze zdrojů v zahraničí.
4. Daňové zvýhodnění v podobě odčitatelnosti povinného pojistného, které bylo odvedeno v jiném státě, od dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti vykonávané v zahraničí, a to pouze pokud poplatníkovi plyne příjem ze závislé činnosti vykonávané ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, a tyto příjmy podle této smlouvy podléhají zdanění ve státě, kde má zaměstnanec bydliště, je ve vztahu k ostatním daňovým rezidentům podle názoru vlády neodůvodněně diskriminační, neboť toto povinné pojistné není odpočitatelné zaměstnancem pracujícím v České republice. Z legislativního návrhu navíc není zřejmé, zda má být odečítáno pojistné placené zaměstnavatelem, jak je naznačeno v odůvodnění návrhu, či zda se má také odečítat povinné pojistné placené zaměstnancem.
5. Vláda dále konstatuje, že předložený návrh obsahuje nepřesné formulace, které mohou mít za následek, že navrhovaná úprava nevyvolá účinky předpokládané předkladatelem. Předně je třeba upozornit, že smlouva o zamezení dvojího zdanění nestanoví, ve kterém státě je daň odváděna, ale ve kterém státě dané příjmy podléhají zdanění, resp. který stát má právo tento příjem zdanit. V předloženém návrhu zákona se dále chybně odkazuje na skutečnost rozhodnou pro určení, ve kterém státě dané příjmy podléhají zdanění (tzv. hraniční ukazatel). Navrhované znění § 6 odst. 13 věty poslední zákona o daních z příjmů nehovoří o tom, že tímto hraničním ukazatelem je daňové residenství, tedy stát, ve kterém je zaměstnanec daňovým rezidentem, nýbrž stát, kde má zaměstnanec „trvalý pobyt“. Pojem trvalý pobyt je pak v právním řádu České republiky třeba chápat jako trvalý pobyt ve smyslu § 65 zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, který však neodpovídá tomu, že kritériem pro daňové residenství je podle § 2 odst. 2 zákona o daních z příjmů bydliště, resp. stálé zdržování se na území České republiky.